

VEFSN KOMMUNE

Ordfører

Saksbehandler: Eva Daabach, Tlf. 75 10 10 13

Epost: post@vefsn.kommune.no

Vår dato:

01.10.2013

Deres dato:

01.10.2013

Vår referanse:

13/2991-7

Deres referanse:

Arkivkode:

X30

Vår referanse bes oppgitt ved henvendelser

Det Kgl. Justis og beredskapsdepartement
Postboks 8005 Dep

0030 OSLO

POLITIANALYSEN - HELGELAND POLITIDISTRIKT

Formannskapet behandlet i møte 30.09.2013 sak 127/13

Følgende vedtak ble fattet:

HØRINGSUTTALELSE: ETT POLITI — RUSTET TIL Å MØTE FREMTIDENS UTFORDRINGER (POLITIANALYSEN)

1. Innledning

Vefsn kommune viser til NOU 2013:9 Ett politi — rustet til å møte fremtidens utfordringer (Politianalysen). Videre vises til høringsuttalelsen om samme emne fra Helgeland politidistrikt ved politimester Håvard Fjærli til Politidirektoratet datert 08.09.13. Vefsn kommune mener det er Helgeland politidistrikt selv som har best forutsetninger for å avgjøre hvilken regiontilknytning som gir mest effektiv ressursutnyttelse og hvilke organisatoriske løsninger som vil gi et best mulig politi. Kommunens høringsuttalelse er derfor langt på vei sammenfallende med høringsuttalelsen fra Helgeland politidistrikt.

Vefsn kommune er av den oppfatning at NOU 2013:9 gir en grundig gjennomgang og analyse av politiets virksomhet. Utredningen peker på sentrale og vesentlige forbedringspunkter som vil gjøre politiet bedre rustet til å møte morgendagens utfordringer. I likhet med Helgeland politidistrikt slutter Vefsn kommune seg i det alt vesentlige til utvalgets anbefalinger.

Vefsn kommune mener politimesteren på Helgeland konsentrerer sin oppmerksomhet om det aller viktigste når han skriver at han som politimester har **vært særlig** opptatt av å finne frem til løsninger på morgendagens utfordringer som ivaretar tryggheten og interessene til publikum på Helgeland, og som således i størst mulig grad fremmer politidistriktets visjon: Trygghet, lov og orden for publikum.

Utvalget anbefaler en strukturreform og en kvalitetsreform. Kommunen vil fremheve at disse reformene henger nært sammen, og at strukturreformen er en vesentlig forutsetning for at man skal få ønsket effekt av kvalitetsreformen. Denne høringsuttalelsen vil derfor i all

Telefon: 75 10 10 00 Telefaks: 75 10 10 01

Postadr: Postboks 560, 8651 MOSJØEN
Besøksadr: Rådhuset

Kommunenr: 1824

Org.nr: 844824122

Bankgiro: 4530 05 00963

Webadr:

www.vefsn.kommune.no

www.mosjoenby.com

hovedsak være knyttet til anbefalingene i strukturreformen.

Endelig vil Vefsn kommune understreke nødvendigheten av at strukturreformprosessen har tilstrekkelig tempo slik at politiet ikke mister sitt fokus på kriminalitetsbekjempelse, som er blant innbyggernes største forventninger til politiet.

2. Politidistriktsstrukturen

Vefsn kommune tiltrer Helgeland politidistrikts klare oppfatning om at politiet i Norge bør organiseres i en regionmodell — med seks politidistrikt. Denne modellen vil (av de foreslåtte modellene) best ivareta nærpolutimodellen på Helgeland, og således kunne bidra til å styrke bemanningen på driftsenhetene i Helgeland. Det er av avgjørende betydning for beredskapen og polititjenesten på Helgeland at man har tilstrekkelig kapasitet på polititjenestemannssiden. En betydelig reduksjon av antall politidistrikt vil kunne bidra til en styrking av bemanningen ved de lokale driftsenhetene på Helgeland, og således bidra til en styrking av nærpolutiet og et robust lokalt politi.

Videre vil politidistriktene med en slik organisering være av en slik størrelse at de vil være tilstrekkelig robuste til selv å kunne håndtere større hendelser, samt ha tilstrekkelig kapasitet innen UEH og innsatsledelse. Og endelig vil man også fremheve at denne modellen vil bidra til å etablere sterke fagmiljø innenfor forebygging, analyse, spesialisert etterforskning, påtale forebyggende polititjeneste og kriminalteknikk

Dersom man velger å etablere Nordland politimesterembete, vil dette føre til en betydelig svekkelse av polititjenesten på Helgeland fordi samlet antall stillingshjemler i fylket er for lite til at en slik organisering vil kunne frigjøre tilstrekkelige ressurser. Vefsn kommune frykter at en slik organisering vil føre til at mange stillingshjemler blir overført fra øvrige deler av fylket til Bodø for å kunne skape et tilstrekkelig sterkt hovedsete som operasjonssentral og til oppbygging av fagmiljøer med spesialkompetanse. En slik konsentrasjon i Bodø vil innebære en betydelig svekkelse av lokalpolitiet, nærpolutimodellen, beredskapen og polititjenesten for innbyggerne på Helgeland. En fylkesmodell vil for vår region være for liten til å takle fremtidige utfordringer og behov.

Omorganiseringer er krevende både ressursmessig og for våre ansatte, i tillegg til at det tar fokus bort fra kriminalitetsbekjempelse og trygghetsproduksjon for publikum. Med seks politiregioner vil politiet være i stand til å ivareta morgendagens utfordringer, og ha distrikter som kan foreta organisatoriske tilpasninger uten å måtte gå nye runder med store strukturendringer.

2.1 Helgeland politidistrikt bør tilhøre region Midt

Som Helgeland politidistrikt mener Vefsn kommune at grensen mellom politiregion Nord og politiregion Midt bør gå på Saltfjellet (polarsirkelen). Helgeland bør således tilhøre region Midt, og ikke — som foreslått i politianalysen - region Nord.

Bakgrunnen for dette er ønsket om at innbyggerne på Helgeland skal kunne tilbys en best mulig polititjeneste. Men også ressurs hensyn, effektivitetshensyn, hensynet til de ansatte, samt at region Nord vil bli et uforholdsmessig langt politidistrikt å lede og administrere, tilsier at Helgeland bør tilhøre region Midt.

Et politidistrikt Nord som strekker seg fra Nord-Trøndelag til Russland, vil omfatte store områder og være svært langt — og således svært kostbart å administrere. Bare reisekostnadene tur/retur fra Helgeland til et antatt administrasjonssted Tromsø vil bli svært høye. Dagens infrastruktur (veg, jernbane og fly) på Helgeland er innrettet mot Midt-Norge med Trondheim

som knutepunkt. Ved en eventuell ny stor flyplass på Helgeland er det argumentert for bedre regularitet og bedre kapasitet ved flyreiser, men da i betydningen av reiser sørover mot Oslo. Til orientering er det både enklere og rimeligere å reise fra Helgeland til Oslo og Trondheim, enn til Tromsø.

3

Lange reiseavstander til politidistriktets hovedsete vil medføre store kostnader. Eksempelvis er det ca 400 km til Trondheim fra Mosjøen (dagens hovedsete i Helgeland), mens det er 800 km til Tromsø, hvor det må foretas flybytte for å nå reisemålet. En slik reisedistanse medfører i seg selv et betydelig produksjonstap knyttet til reisevirksomhet innad i politidistriktet.

Et annet argument som taler for en sammenslåing med Midt-Norge, er kriminalitetsbildet. Helgeland politidistrikt har et kriminalitetsbilde som er mer sammenlignbart med det som finnes i region Midt enn det som finnes i region Nord. Region Nord har en stor andel fiskerisaker, en sakstype som ikke eksisterer hos Helgeland p.t.. Følgende argumenter forsterker videre at Helgeland politidistrikt bør tilhøre region Midt:

- Enklere tilgang (mindre reiseavstand) til spisskompetanse i de nye regionene vil gi den beste- og mest effektive kriminalitetsbekjempelsen for publikum på Helgeland
- Helgeland politidistrikts kriminalitetsbilde knyttes nasjonalt sørover og internasjonalt særlig ved grensepasseringer i Helgeland eller Trøndelagsfylkene (hovedsakelig MVK/narkotika)
- Helgeland politidistrikt har gjennom mange tiår hatt et godt formalisert og praktisk samarbeid sørover på alle nivå, mens politidistriktet opplyser at samarbeidet er tilnærmet fraværende mot nærmeste nabo i nord, Salten politidistrikt.
- Politidistriktene nord for Helgeland har et "Nordkalottfokus" som Helgeland politidistrikt er svært lite berørt av, dette er også årsaken til at politimesteren i Helgeland har trådt ut av de årlige Nordkalott-politimestermøtene.
- Helgeland pd. har i likhet med Nordmøre- og Romsdal politidistrikt kontinentalsokkelansvar (- med allerede utviklet kompetanse- og samarbeidsarenaer), og et samlet Midt-Norge politidistrikt vil kunne ivareta dette fagmiljøet enda bedre
- Helgeland politidistrikt opplyser at de i dag har fast etablert samarbeid med Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag om trening for IP 3 (UEH) mannskaper.

Alt i alt vil en organisering av Helgeland under region Midt gi den beste ressursutnyttelsen og kostnadseffektivitet for politiet som sådan. En slik organisering vil redusere avstandsutfordringene (knyttet til ledelse, kulturbygging, organisasjonsutvikling) i region Nord. Politiets organisering blir også mer lik andre statlige etaters organisering, som f. eks. Tollvesenet der Helgeland tilhører region Midt og FAD som definerer Midt-Norge som strekningen fra Stadt til Polarsirkelen.

Effekten av strukturendringene vil **være** dårligere desto lengre man fysisk er plassert fra hovedsetet - for eksempel når det gjelder tilgjengelighet og tilgang på spisskompetanse i politidistriktet. Det er en ubetinget fordel for publikum og ansatte på Helgeland at hovedsetet er ca 400 km fra Helgeland contra ca 800 km.

Fylkesgrensen mellom Nord-Trøndelag fylke og Nordland fylke bør ikke være et avgjørende argument mot en slik løsning da Bindal kommune i Nordland fylke allerede tilhører Nord-

2.2 Oppgaver og ressurser bør i størst mulig grad overføres fra særorganene til de nye politiregionene

Vefsn kommune er enig med Helgeland politidistrikt i at regionsmodellen vil gi store robuste politidistrikt, hvor dagens særorganer **nærmest** vil bli overflødige. Ressursene som i dag finnes i særorganene, må derfor overføres til politidistriktene slikt at de nye regionene blir ytterligere forsterket og fremstår som mer robuste.

2.3 Tilstrekkelige fullmakter til politidirektøren

Publikum på Helgeland må sikres et godt nærpolti, men nå bindes mye av disse ressurser inn på EBA — ressurser som heller burde vært benyttet til reell politikraft.

Dagens situasjon i forhold til fullmakter er ikke tilfredsstillende. Politidirektøren mangler nødvendige fullmakter. Vefsn kommune støtter derfor analysens forslag om at politiet selv må få endelig beslutningsmyndighet med hensyn til driftenhetsstruktur, men likevel slik at visse kriterier skal være oppfylt, jf. utvalgets anbefalinger.

3. Oppgaveporteføljen — økt samling om kjerneoppgavene

Vefsn kommune støtter utvalgets anbefaling om at politiet gis en oppgaveportefølje som er mer spisset mot kjerneoppgavene, og at de tilleggsoppgavene som skal tillegges politiet støtter opp om løsningen av primæroppgavene. Dette må dog utredes nærmere.

Uansett organisering og oppgaveportefølje er det et krav at eventuell frigjøring av årsverk må tilfalle de lokale driftsenhetene. Det vil bli vanskelig med oppslutning om organisasjonsendringer om ikke lokale tjenestesteder kan vise til bedre beredskap og robuste fagmiljø. Ved en overføring av deler av saksporteføljen, må politiet beholde en gevinst og ikke tape på en slik overføring.

4. Organisering av påtalemyndigheten

Påtalemyndigheten i de nye politidistriktene må sikres lokal tilstedeværelse og uavhengighet. Påtaleenhetene må av hensyn til en effektiv saksavvikling og ressursutnyttelse fremdeles være lokalt forankret. Organisatorisk må disse ligge i linje under en visepolitimester med påtalemyndighet, og ikke plasseres under for eksempel en driftsenhetsleder/stasjonssjef på de geografiske enhetene.

5. Oppsummering

Vefsn kommune er i likhet med Helgeland politidistrikt av den oppfatning at tiden er inne for handling i forhold til endringer i norsk politi. Det må skje noe snart - å vente, vil utarme politiet. Grunnlaget for endringer finnes i Gjørsv-rapporten, Difi-analysen og politianalysen. Kommunens håp er at det nå er utredet nok, og at tiden er kommet til å foreta grep med hensyn til struktur og oppgaveportefølje. Å befinne seg i en prosess hvor man venter på beslutninger, er anstrengende og sliter på politiet som organisasjon.

Begrunnelse:

Vefsn kommune er opptatt av at politiet må ha nærhet til innbyggerne. Best mulig organisering og ressursutnyttelse gir mer tid til politioppgavene. Det er Helgeland politidistrikt selv som har best forutsetninger for å avgjøre hvilken regiontilknytning og organisering som gir best mulig politi med de ressurser politiet har til rådighet. Vefsn kommune har derfor basert sin høringsuttalelse på høringsuttalelsen avgitt av Helgeland politidistrikt, med noen mindre endringer. Det er for eksempel ikke naturlig at kommunen uttaler seg om hvordan straksetterforskning rent praktisk er organisert pr. i dag.

Med hilsen

Jann - Arne Løvdahl
ordfører